

ЛЕКЦІЯ № 5

**Державне управління в галузі
охорони довкілля**

ПЛАН

- 1. Поняття державного управління в галузі екології;
- 2. Система та повноваження органів державної влади в галузі охорони довкілля;
- 3. Функції державного управління в галузі екології.

Управління в галузі екології

- - це урегульовані правовими нормами суспільні відносини, в яких реалізується діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань, що спрямована на забезпечення ефективного використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища, екологічної безпеки юридичними і фізичними особами, дотримання екологічного законодавства, попередження екологічних правопорушень та захист екологічних прав громадян.

Органи управління в галузі екології

- - це юридично відособлені державні, самоврядні і громадські інституції, уповноважені здійснювати організаційно-розпорядчі, координаційні, консультативні, організаційно-експертні, контрольні та інші функції в галузі забезпечення екологічної безпеки, ефективного використання природних ресурсів і охорони навколишнього природного середовища.

Система органів державного управління в галузі екології

- - Органи загальної компетенції;
- - Органи спеціальної компетенції.

Органи загальної компетенції:

- Верховна Рада України;
- Президент України;
- Кабінет Міністрів України;
- Рада Міністрів АРК;
- обласні і районні державні адміністрації;
- органи місцевого самоврядування.

Органи спеціальної компетенції:

- - Міністерства;
- - Агентства;
- - Служби;
- - Інспекції.

Міністерства:

- Міністерство екології та природних ресурсів України;
- Міністерство охорони здоров'я України;
- Міністерство енергетики та вугільної промисловості України;
- Міністерство оборони України;
- Міністерству аграрної політики та продовольства України;
- Міністерство інфраструктури України;
- Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України.

АГЕНТСТВА:

- Державне агентство лісових ресурсів України;
- Державне агентство рибного господарства України;
- Державне агентство водних ресурсів України;

СЛУЖБИ:

- Державна служба України з питань геодезії, картографії та кадастру;
- Державна служба України з питань безпеності харчових продуктів та захисту споживачів;
- Державна служба надзвичайних ситуацій України;
- Державна служба геології та надр України.

Інспекції:

- Державна екологічна інспекція;
- Державна інспекція ядерного регулювання України.

Громадське управління в галузі екології

- Громадське управління в галузі екології здійснюється громадськими об'єднаннями, якщо така діяльність передбачена їхніми статутами, зареєстрованими відповідно до законодавства України.
- Громадські природоохоронні об'єднання мають право:
  - - розробляти й пропагувати природоохоронні програми;
  - - утворювати громадські фонди охорони природи за погодженням із місцевими Радами народних депутатів; за рахунок власних коштів і добровільної трудової участі членів громадських об'єднань, виконувати роботи з охорони та відтворення природних ресурсів, збереження та поліпшення стану навколишнього середовища;
  - - брати участь у проведенні спеціально вповноваженими державними органами управління перевірок виконання підприємствами, установами та організаціями природоохоронних планів і заходів;
  - - проводити громадську екологічну експертизу, оприлюднювати її результати і передавати їх органам, уповноваженим приймати рішення;
  - - одержувати в установленому порядку інформацію про стан навколишнього середовища, джерела його забруднення, про програми й заходи з охорони навколишнього середовища;
  - - виступати з ініціативою проведення референдумів з питань, пов'язаних з охороною природи, використанням природних ресурсів та забезпеченням екологічної безпеки;
  - - вносити до відповідних органів пропозиції про організацію територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

Функції державного управління в галузі екології

- це основні напрями діяльності державних, самоврядних та громадських об'єднань у сфері ефективного використання природних ресурсів, охорони навколишнього природного середовища та забезпечення екологічної безпеки.

Види функцій державного управління в галузі екології:

- 1) загальні;
- 2) спеціальні.

Загальні функції державного управління в галузі екології:

- Функція законодавчого регулювання;
- Функція екологічного прогнозування;
- Функція екологічного планування;
- Функція організації екологічної діяльності;
- Функція координації екологічної діяльності;
- Функція погодження;
- Функція екологічного контролю і нагляду.

Спеціальні функції державного управління в галузі екології

- Зонування;
- Розподілу і перерозподілу природних ресурсів;
- Обліку природних ресурсів;
- Екологічного лімітування;
- Екологічного нормування;
- Екологічного аудиту;
- Екологічної експертизи;
- Екологічного моніторингу;
- Екологічної стандартизації;
- Екологічної сертифікації;
- Екологічного ліцензування;
- Декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки;
- Екологічної освіти;
- Екологічного інформування;
- Вирішення екологічних спорів;
- Притягнення до юридичної відповідальності тощо.